

[Anmeldelse](#)

Ligger Korsør for enden af avantgardens regnbue?

Af

Kristian Handberg

27. september 2022

Retroavantgarde, Installationsview. Foto: Jenny Sundby.

7 Del

Hvad kan danske kunstnere lære af den vilde avantgarde i Centraleuropa i 1920'erne? Det vil den modigt ambitiøse gruppeudstilling *Retroavantgarde* sætte under lup. Resultatet er meget seværdigt og et vildvoksende billede af avantgardens arv blandt et bredt felt af samtidskunstnere.

info

RETROAVANTGARDE - A Tank called Zenit
18 sep - 18 dec 2022

Kunsthall Kongegaarden

Artiklen fortsætter efter annoncen

Annoncering på artmatter.dk

Hvad kan danske kunstnere lære af den vilde avantgarde i Centraleuropa i 1920'erne? Det vil den modigt ambitiøse gruppeudstilling *Retroavantgarde* sætte under lup. Resultatet er meget seværdigt og et vildvoksende billede af avantgardens arv blandt et bredt felt af samtidskunstnere.

Kort inde i udstillingen optræder budskabet "Rethink the past – Change the future" (tænk fortiden på ny – skab forandring i fremtiden). Ordene kan stå som statement for en energisk udstilling, der kræver en del af sin beskuer, men kvitterer med et stærkt set-up af gode værker i utroligt mange formater. Det er faktisk en ganske imponerende præstation i Korsør, hvor kunsthallen Kongegaarden byder til møde mellem nutidskunst og fortidens kunstnerrebeller – avantgarden set igennem en senere tids retro-blik.

Retro er generelt ikke at forveksle med simpel gentagelse. Der er ofte en bevidst og dobbelttydig omgang med det, som er blevet efterladt af tiden, i spil, når vi snakker retro. Og det er også tilfældet udstillingen igennem.

Titlens "Retroavantgarde" sætter radikale nybrud sammen med bevidst gentagelse af fortiden. Nærmere bestemt er udstillingens afsæt avantgarden, som den udspillede sig i Ljubljana i mellemkrigsårene med de to karakteristiske tidsskrifter *Tank* og *Zenit* som samlingspunkt. Som vi fra start får et indtryk af, var de spækkede med dada-kollager og futuristiske digte med det særlige krydderi at komme fra en af Europas mindre kendte adresser. Senere har kunstnergruppen Laibach/Neue Slowenische Kunst skabt en dramatisk leg med symbolerne under prædikatet "Retroavantgarde".

De to kunstitidsskrifter *ZENIT* (1921-26) og *TANK* (1927-28) har fungeret som inspiratorisk afsæt for etableringen af udstillingen, og de tyve deltagende kunstnere har i godt et år haft digitalt adgang til alle de knap 50 numre. Foto: Kunsthøjskolen Kongegaarden.

Korsørs Retroavantgarde er dog ikke en historisk udstilling, og direkte kommentarer til Ljubljana-avantgarden og beslægtede foretagender er kun synlige i en del af værkerne. I stedet er der mere tale om en nutidig fortsættelse af avantgarderne som kunstnerisk frihed og opgør med tidligere rammer.

Som et eksperiment, hvor man som clue har givet en række kunstnere avantgarde-tidsskrifter fra 1920'erne som *Tank* og *Zenit* i hånden, og så lader deres reaktioner spille sammen med udstillingsrummene. Det er ikke meningen at samles som en ny avantgardegruppe, og den stålsatte dogmatik, som fulgte mange af de gamle kunstnergrupper, er lagt i baggrunden, skjult under den skældske retro-betegnelse. Jeg ville egentlig gerne vide lidt mere om den centraleuropæiske avantgarde, og hvorfor denne er særligt relevant i dag.

Bank & Rau: *SNAVS*, 2022. På væggen: Zven Balslevs *KROMO – Tarzan*, 2021-22. Foto: Jenny Sundby.

Tidsskrifter som samlingspunkter

Tank og *Zenit* var samlingspunkter for kunstnerne i 1921-28. To nutidige, kunstnerdrevne tidsskrifter binder også en god del af kunstnerne fra Retroavantgarde sammen. Det drejer sig om *Pist Protta*, der har været vidt omkring siden starten i 1981, og det mere ukendte *Ugens Rapport*, der er et nyere foretagende fra 2018. For begge gælder det, at de er komplet uforudsigelige i format og indhold fra nummer til nummer og løbende inddrager gæster, ligesom udklip, lån og andet fundet materiale fylder siderne. Vi får et fyldigt udvalg at se på udstillingen – hvis vi ellers har tid til at se nærmere på sagerne, for der er sandelig mange værker i rummene. Igen kunne denne del godt være udfoldet og forklaret mere for vores nyvakte nysgerrighed.

Christian Finne og Rikke Benborg: *This Old Man* (seks tegninger fra 2000), Kristoffer Ørum: *On my back I carry my history* (*Tank HipHop*), 2022 + Michael Boelt Fischer: *Perikles* (skulptur fra 2021).
Foto: Jenny Sundby.

Godt blandede kort på to steder

Som andre af Kunsthall Kongegaardens udstillinger vises *Retroavantgarde* på to adresser: de historiske små rum i Kongegaarden og et stort lokale af mere rå t præg i et nærliggende, forhenværende glasværk, kaldet KGX.

Michael Boelt Fischer: *Kulturforbruger*, 2022. Foto: Jenny Sundby.

De deltagende kunstners værker blandes dog begge steder, og der er ikke tale om nogen vægtning ud over, hvad de to lokaliteter byder af forskelligt med- og modspil. Det fungerer generelt fint, at samme kunstners værk dukker op forskellige steder på udstillingen og virkelig får udtryk og karakter til at spille op mod hinanden.

Sådan kan vi se Rikke Benborgs arbejde med de enkle grundformer i et fint sort-hvidt spil med tidlige avantgarde-skulpturer og film ved siden af Michael Boelt Fischers groteske figurer, der er mere

surreelle indslag. Eller Jesper Rasmussens afmålte og præcise kommentarer til revolutionær arkitektur ved siden af Zwen Balslevs vilde plakatvæg inspireret af den mest farvestærke populærkultur.

Den blandede opsætning er generelt gjort med god følelse for rummenes særpræg og mulighederne for uventede forbindelser. Værker, der samlet vil fortælle en større historie, har dog lidt svære kår i den kreative vrimmel.

Det, synes jeg, gælder for Kristoffer Ørums ellers forrygende univers, der prøver at forestille sig, hvordan det ville se ud, hvis graffiti og hiphop havde været den slovenske avantgardes udtryk. Det er måske den mest præcise og originale fortolkning af temaet "Retroavantgarde" og afsættet i den slovenske forbindelse, men delene er lidt spredte og havde nok stået stærkere i samlet enhed.

Lise Nørholm: *Novi Dan*, 2022. Foto: Kunsthall Kongegaarden.

Et præcist fokus i god forbindelse til temaet ser jeg i Lise Nørholms store form *Novi Dan*. En foldeseng i Bauhaus-agtig enkelhed springer ud i rummet med ordene "Novi Dan" (kroatisk for "Ny dag") påsat. Her er ekko af hyldesten til det nye og så tingenes faktiske form og livets indretning.

Randi og Katrines veldesignede modeller inspireret af revolutionært sportstøj efter den russiske revolution og en avantgardistisk avisiosk, som oprindeligt blev præsenteret i *Zenit* i 1924, giver også mening og er tilmed en fryd for øjet.

Korsør-avantgarde?

Et andet spor peger mere mod det nære og lokale som vej mod at genopdage fortiden og måske det nye. Som et emblem for udstillingen har Christian Finne lavet et pentagramagtigt okkult tegn, der genbruger dele af Korsørs gamle købstadssegl. Det ligger på gulvet i KGX-hallen og kunne lige så vel have været i den gamle bygning som blanding af avantgarde og mysticisme.

På forskellig vis gør Mette Rasmussen og LADA/ Dorte Buchwald også brug af noget nært og tidligere overset. LADA/Dorte Buchwald (et pseudonym, der både kan være en bil, et navn og blot en dada-agtig lyd) har skabt et miljø af fundne møbler fra Korsør – her er muligheder og rum for både retro og avantgarde, synes budskabet at være. Mette Rasmussen lader folketroens nisser og ritualer slippe ind igennem sprækkerne til en moderne virkelighed i små billeder, fint opsat på en måde, der spiller godt med interiørerne i Kongegaarden.

Retroavantgarde. Installationsview. Foto: Jenny Sundby.

Retro og avantgarde viser forskellige veje. Avantgarde betød oprindeligt et brud med fortiden og alt det bestående i en jagt på nye rum. Hvorimod retro handler om at insistere på, at fortidens materiale fortsat ligger der og kan anvendes til enten at hjem søge nutiden og dens selvopfattelse eller måske vise vejen til noget ganske nyt. En række af sådanne veje peges ud i Korsør, og så er det tilmed ret underholdende og overraskende undervejs.

Fakta

Retoravantgarde

er kurateret af Thorgej Steen Hansen og Henrik Broch-
lips.

Kunstnere på udstillingen:

Læs mere

Læs mere

Related events

RETROAVANTGARDE - A Tank called Zenit

18 sep - 18 dec 2022

Kunsthal Kongegaarden

📍 Korsør

Artiklen fortsætter efter annoncen

Annoncering på artmatter.dk

Home

Journal

Guide

Live

Om

Annoncering
Kontakt

Nyhedsbrev

Få tilsendt vores inspirerende nyhedsbrev, hvor vi oplyser om kunstneriske events, ferniseringer, udstillinger.

Email

→ Send

Copyright © 2025 — All rights reserved

